יד: כל הזבחים פרק ראשון זבחים

שיכור. פירש בקונטרס שתוי יין ולא משמע כן בפרק מומין אלו **פסולין באדם** (נכורות דף מה:) אלא שיכור בשאר דברים המבטלים [ב] ולא כר' יהודה דאמר מחלי עבודה [ג] שיכור דמגן התם ודאי לא הוי שתוי יין כדפרי' [ד] התם בהדי מומין דמחלי עבודה בעי למיתסבה אבל שיכור דהכא פסיעה משמע שתוי יין והא כדאיתא והא כדאיתא ולכולי עלמא מחלל לעבודה כדפרין התם בפסיעות אחולי מיחל עבודה הוא [ה]: **והא** שחיטה שאי **אפשר לבטלה ובשרה.** פרש"י אלמא לאו באפשר לבטלה אלי אלו אמרת לרבנן פסול ותימה דמאי פריכא לרבנן ודאי לא בהא אלי והא דפסלי בהולכה משום דמקבלה ואילך מצות כהונה אלא פריך דמכשיר לר' שמעון משום דאפשר לבטל הא לא אלי בהא מדמכשר זר בשחיטה אע"ג דאי אפשר לבטלה ובסמוך דפריך מהולכת אבריס לרבי שמעון פריך וכן [ו] דמיתי אמר ר' אלעזר הולכה זר פסולה לרבי [ז] שמעון: **הנ"ה** שחיטה **לאו עבודה היא.** פירש בקונטרס מדאתכשרו בה כל הפסולים ואי אפשר לומר כן דאתכשר זר גופה מיתי לה [הכא] [ח] וכפ"ק דמנחות (דף ו:) ומיהו יש לישב פירושו דכיון דבשום מקום לא בעי לישב שחיטה אלא בעבודה היא ור"ל דבעי עבודה כהונה דאלא גלי לא גלי ואלו כל דכן הוא ומה הולכת אברים לכבש דאלא מעכבא בפרה בעיא בהונה הולכת דם דמעכבא בפרה [לא כ"ש] (מיבעיא) [ט] איתמר [נמי] אמר עולא א"ר אלעזר הולכה בזר פסולה אפילו לרבי שמעון איבעיא להו [י] הולכה שלא ברגל שמה הולכה או לא שמה הולכה ת"ש וכן יושב וכן שמאל פסול הא עומד דומיא דיושב דלמא יושב דקשייף מישף עומד דומיא דיושב דנייד פורתא ת"ש [יא] שחט ישראל וקבל הכהן נתנו לחבירו וחברו לחבירו התם נמי [יב] דנייד פורתא ומאי קמ"ל [יג] ברוב עם הדרת מלך ת"ש [יד] קבל הכשר ונתן לפסול יחזיר לכשר אימא יחזור הכשר ויקבלה איתמר אמר עולא א"ר יוחנן [טו] הולכה שלא ברגל לא שמה הולכה דכשרה דנייד פורתא כפספוף רגלים: **פ"פ.** תנן בסדר הפסח **שחט ישראל** וכו'. כן היה לדכן לעשות: **נתנו לחבירו.** דקתני התם הכהנים עומדים שורות שורות: **יחזיר לכשר.** שנתנו לו. ותשמעינן [טז] תרתי בה חדא דלא מיפסל במאי דאפקיה פסול [יז] ותשמעינן בה דהולכה זו שעשה הכשר שלא ברגל שהושיט לפסול שהיא עומד בלא המוזמן לו עשיה בהכשר ולא שמה הולכה דקתני יחזירנה למי שנתנה לו ואי הולכה שלא ברגל שמה הולכה אמאי [יח] יחזירנה לאחור יבא כשר ויטלנה מידו ולבד המוזמן וזה לא יושיטנה לו אלא למעשה [יט] אלמא בעלמא עביד: **אימא יחזור כשר.** [כ] ויקבלנו יטלנו מיד הפסול דהולכה [כא] כשר קמ"ל כשרה: **לא שמה הולכה.** ואיהו כשרה להוליכה כן ואין מחשבה מפגלת בה: אפסר

שיכור. היינו שתוי יין [ב]: **מעשה אילעזר.** עומדין במקומן הזר אלא הכהן המקבל והכהן נותנו לו ואוחזו עד שבא הזורק וטולו מידו ואין הזר מקרבן [ג] אלא בהולכת דבר זר אלא בהושטת יד אלא שמיניתן כלי עליה: **והא שחיטה כו'.** אלמא עבודה [ד] לא בהא תלי וליכא למיפסט לרבנן דמשום דסגיא להו דהולכה [ה] לא אפשר לבטל ל"ב בשחיטה דאי אפשר לבטל אלא בזר והא שחיטה בזר כשרה: ומשני **שחיטה לאו עבודה היא.** מדאתכשרו בה כל הפסולים [ו] אבל מידי דהוי עבודה ואי אפשר לבטלה [ז] דלא בזר: **ואמר רב עלה.** לפרושי [ח] למילתיה מאי טעם פסולה דכתיב [ט] בשחיטה ויתמה אותה אל אלעזר הכהן ושחט וכתיב בה בפרה חוקה וכל היכא דכתיב חוקה עכונא: **שאני פרה.** ותילוק [י] טעם זה אינו מטעם עבודה דהא אינה קדושת מזבח אלא קדושת דמים בעלמא וקדשי בדק הבית ועל כרחך טעם הפוסל בה לאו משום תורת עבודה אלא גזירת הכתוב בעלמא היא אבל בקדשי מזבח דשייכי בהן עבודות לא תטיבא להיות עבודה: **הולכת אברים אפשר לבטלה.** אם רצה מפקיע ומנתח אבל המזבח: **היכא דגלי גלי.** הולכת אברים דגלי בהן בעינן בהן אבל הולכת הדם דלא גלי בהו בהן לרבי שמעון [יא] דאפשר לבטלה לא בעי בהן: **אפילו לר' שמעון.** דאע"ג דאמר ר' שמעון לא פסל בה מחשבה משום דאין היתר הקרבן תלוי בה ולא קריעת בה דברים המבאים לידי אכילה אבל עבודה הוי ליפסל בזר: **שמה הולכה.** ופסלה בה מחשבה לרבנן אי אם עשאה זר פסולה: **אי לא שמה הולכה.** ולא [יב] פסלה [יג] מחשבה: **וכן כהן יושב.** קתני דפסול בהולכה [יד] [הא עומד] [טו] דאינו מוליך אלא בהושטת יד דומיא דיושב כשר אלמא שמה הולכה: **דשייף מיפף.** שמגרר עצמו אלד המוזמן. שייף מיפפף בקרקע שייף מגרר כמו שייף ליה מיפפא (שבת דף י:) שף אמת וכיוצא שמים (מנחות דף עו.) פדייר"ב. ולכוותה דוק מיניה בעומד דכשרה דנייד פורתא כפפפוף רגלים: **פ"ב.** תנן בסדר הפסח **שחט ישראל** וכו'. כן היה לדכן לעשות: **נתנו לחבירו.** דקתני התם הכהנים עומדים שורות שורות: **יחזיר לכשר.** שנתנו לו. ותשמעינן [טו] תרתי בה חדא דלא מיפסל במאי דאפקיה פסול [יז] ותשמעינן בה דהולכה זו שעשה הכשר שלא ברגל שהושיט לפסול שהיא עומד בלא המוזמן לו עשיה בהכשר ולא שמה הולכה דקתני יחזירנה למי שנתנה לו ואי הולכה שלא ברגל שמה הולכה אמאי [יח] יחזירנה לאחור יבא כשר ויטלנה מידו ולבד המוזמן וזה לא יושיטנה לו אלא למעשה [יט] אלמא בעלמא עביד: **אימא יחזור כשר.** [כ] ויקבלנו יטלנו מיד הפסול דהולכה [כא] כשר קמ"ל כשרה: **לא שמה הולכה.** ואיהו כשרה להוליכה כן ואין מחשבה מפגלת בה: אפסר

מסורת הש"ס

א) ירושלמי פסחים פ"ז ה"ד.. ב) [לקמן סח: ומשנ מב. מנחות ה. ו.]. ג) יומא מג. ע"ש מנחות ו: [לקמן מא.]. ד) [יומא מב. ופ"ש]. ה) לעיל ג. [לקמן כד: לב. פסחים סה: חגיגה יח. יומא מז. מנחות.. ו) לעיל ז: מנחות נב: מו"ק יז:]. ז) [מנחות יג.] [פסחים סד ועי' ירושלמי יומא פ"ה ה"א.. ח) [פסחים סד.]. ט) [סנה:]. י) [לקמן לב.]. יא) לקמן לא:. יב) [ועי' תוס' ר"ה ובכלה]. יג) [ועי' תוס' יומא מב. ד"ה שחיטה שמתני יצוה על הזן]. יד) בר"ה תוצאת. [ע"פ תוס' ע"ז מג. ד"ה אלא מעתה]. טו) [סדר"ה הולכה].

הגהות הב"ח

(א) גב' ואמר רב פפא עלה אלעזר ותוקה: (ב) יש"ר ד"ה לא לא יכי פסולה כה מתכנה: (ג) ד"ה וכן יכי דפסול בהולכה והא ישב אינו מולך: (ד) ד"ה יחזיר יכי פסול אירך אשמעינן יכי דאי הולכה: (ה) ד"ה לימא ויכי דכשר קמא:

לעזי רש"י

פדייר פדייר. לשפשף. להתחבן.

שיני נוסחאות

א) ר"ח קשיא אימר [הגהה"ב: ב) בכתה"י נוסף לקמן בפרק שני (עו ב ואילך) ולזה מקראי דכל הני פסוללין ומחללין עבודה חוץ מן השחיטה. אונן כל זמן שלא נקבר מתר: ג) בכתה"י מקרבו אצל המזבח: ד) שעמא [בכתה"י: ה) כ"ל דהולכה להויא עבודה דפסל בה בזר דהא שחיטה עבודה היא ובשרה בזר וכ"ל ויהפלה (ינמה) [ב"ר: ו) ר"ח דסבריא לה אפשר לבטלה דפסול בזר דא"כ בשחיטה וכו' והכמקר כלפניו [שבחי"ר (לפי טעם אלו מיסב קרשי הקרבן מגיל לרבי"י דרבנן ר"ל דהולכה מ"מ לבטלה. ר"ח דסבירא לה דהולכה אי אפשר לבטלה ותפסל בזר א"כ בשחיטה וכו' [ב"ר: ז) לפרושי שעמא למילתא כל"ל [ב"ר: ח) בתיב אלעזר בשחיטתה כל"ל [ב"ר: ח) חלוק טעם זה מטעם עבודה כל"ל [שבחי"ר: ובקונ' בבחי"ר [ר"ה: ט) שמעון דלא משוי אפשר לבטלה כאי אפשר לבטלה בזר [ר"ה: י) כ"ת בכתה"י ולא פסלה בה. וכ"ה בכל הכ"ת לות ב ובכל הלא הולכה לות כל"ל אלא בתקומה: יא) הא ישב אינו מולך אלא בהושטת יד ולא פסול אלא משום ישב דבעינן לעמוד ולשרת הא עומד ומולך בהושטת יד דומיא כו' כל"ל [ר"ה: יב) ר"ח הא אינו ישב ואינו מולך אלא בהושטת יד דומיא כו' כל"ל וכ"ה בכ"ר [ציר: יג) הבהו"ט הגיה לגמרינו: יד) ראשמעינן בה תרתי כל"ל [ר"ה: טו) ר"ח אמאי צריך שיחזיר לכשר שנתנה לו. יבא הכשר ויטלנה [שבחי"ר: (וכל"ל אלא הכהן המקבל זו אלא בתקומה): יח) בכתה"י ודיו מעשה וכו' עבור: יט) המשכרים וכו' יהודה כל"ל. ותיכת ודלא נתקן [שבחי"ר: (בד"ר לרבי. ולפנינו תוקן ע"פ כה"ר. ועי' ליק. ע"מ. מ"ב ובס"ש). ועי' תוס' יומא [מנ ב ד"ה זר) יפס מתלה מכאלר טפי. ועם מה שים לנגיר קלת בדכרים דלקן [מראה"ר: כ) [ר מדהר ר"ל דשיכר כל"ל [שבחי"ר: יז) כדפרי' [ר"ה: יח) ובן בראה [שבחי"ר: כ) [ב] כ"ר אפילו לרבי שמעון וכל"ל: כ) כ"ר לקמן. וכ' כל"ל דפירוהו לפנינו. וכפ"מ הגיה הכא. ועי' טה"ק: כא) ר"מ מכלל דשאר שחיטות לאי שירות היא [שבחי"ר: כב) ל"ל לפרשו [ר"ש ר"ה ר"ה בד"ר: כג) [ומשני שאני [ר"ש: כד) המוקף כפוגרים מתקן ע"י הר"מ [ר"ה. כד"ר כ' וכ' ליתת תיכת מטעם נכלד. וכ"ג מ"ב [ר"ה: כה) ל"ל דאמר [ר"ש: כו) [ל"ל לרבי: כז) ליתת לרבי כל"ל [ר"ש: כח) ל"ל גבי. ותיכת אמר מתקן [ר"ה ר"ה: כט) [ח] לא מהכן גי' התוס' דכל"ל מוסלת בה אי אם זר מוליך אפי' בהושטת יד פסולה ואינו יכול לתקנו בהן להחזירה ולהוליכה כהן ראי לאו שמה הולכה אינה קרויה עבודה וצריך להחזירה לאחריו ולעשות הולכה ברגל וגם אם עשאה זר אין בכך כלום ויכול לתקנה בכהן בהושטה יד דכהן ודאמר ר"ה [ר"ה: ל) פסולה [ואינו] יכול לתקנה בכהן להחזירה ולהוליכה כהן ודאמר ר"ש וכן יושב פסול הא עומד דומיא דיושב אינו מ"מ מתקומיכם כשר אלמא שמה הולכה ועשה עבודה בהול